

Coleophora adelogrammella

Hylsnejlikesäckmal

Fjärilar, Malar m.fl.

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Lepidoptera (fjärilar), **Familj:** Coleophoridae (säckmalar), **Släkte:** *Coleophora*, **Art:** *Coleophora adelogrammella* - hylsnejlikesäckmal Zeller, 1849 **Synonymer:**

Kännetecken

Framvingen är brungul med vita längsgående linjer med inströdda svarta vingfjäll. Bakvinge grå. Mycket lik grovfjällig säckmal *Coleophora millefoli*, men små yttre skillnader finns som att ändleden på labialpalperna är något längre hos hylsnejlikmal, c:a halva längden jämfört med labialpalpens mittled. Hos grovfjällig säckmal är ändleden kortare än halva mittleden. På översidan av tibian hos det bakersta benparet syns hos hylsnejlikmalen gulaktiga hår medan dessa är vita hos grovfjällig säckmal. Arterna är dock till sitt yttre så pass lika att om tveksamhet råder bör genitaleundersökning göras. Vingspann 13-15 mm.

Utbredning och status

I Sverige är hylsnejlikesäckmalen endast känd med lokala förekomster från Skåne, Blekinge, Öland, Gotland, Uppland, Gästrikland och Medelpad. Den förekommer lokalt i samtliga nordiska grannländer liksom i de Baltiska länderna och med stora luckor i utbredningen till Sydeuropa.

Ekologi

Fjärilen flyger från juni till augusti på sandiga och kalkrika marker och liknande miljöer där värdväxten hylsnejlika *Tunica saxifraga* finns. Larven övervintrar och minerar vidare från säck åtminstone till maj, först i bladen och senare i nedre delen av stjälken. I Finland är arten funnen på backnejlika *Dianthus deltoides* och även stor sandnejlika *Dianthus arenarius* ssp. *borussicus*. I de nordligare länen bör arten leva på backnejlika *Dianthus deltoides* då hylsnejlika endast förekommer i Skåne, på Öland och Gotland. Även någon annan nejlikväxt kan förmodas vara värdväxt för arten.

Hot

Igenväxning av artens habitat genom minskad hävd. Skogsplantering på de igenväxande markerna eller exploatering och bebyggelse.

Åtgärder

Röjning av spontant uppväxande sly. Avstå från skogsplantering på marker där hylsnejlikesäckmalen förekommer. Vid beteshävd bör färbete begränsas eller undvikas.

Litteratur

- Baldizzone, G. 1987. Contributions à la connaissance des Coleophoride. XLVII. *Alexandria* 15: 18.
- Benander, P. 1939. Die Coleophoriden Schwedens. *Opusc. Ent.* 4: 86.
- Klimesch, J. 1952. Zur Morphologie und Biologie der Raupe der *Coleophora separatella* Benander. *Zeitschr. des Wiener Entomologen-Vereines* 36: 18.
- Svensson, I. 1996. Anmärkningsvärda fynd av småfjärilar (Microlepidoptera) i Sverige 1995. *Ent. Tidskr.* 117: 49-57.

Författare

Ingvar Svensson 1989. Rev. Ingvar Svensson 1994. Rev. Göran Palmqvist 2011.